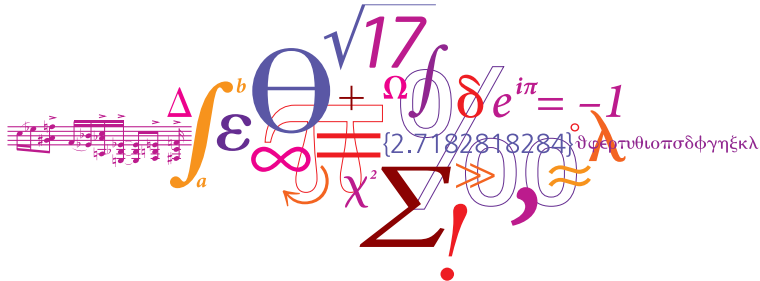

Muligheder og udfordringer i kunstig intelligens

Thomas Bolander, DTU Compute

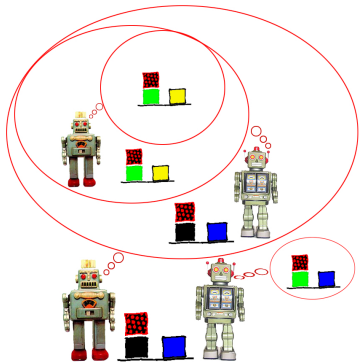
ATV, 4. maj 2018

Lidt om mig selv

Thomas Bolander

- Lektor i **logik** og **kunstig intelligens** ved **DTU Compute, Danmarks Tekniske Universitet**.
- Medlem af **SIRI-kommission**, nedsat af Ida Auken og Ingeniørforeningen i Danmark (IDA).
- **Aktuel forskning**: Sociale aspekter af kunstig intelligens. At udstyre kunstig intelligens-systemer med en **Theory of Mind**.
- Medarrangør og videnskabelig rådgiver for **Science & Cocktails** (scienceandcocktails.org).

Hvad er kunstig intelligens?

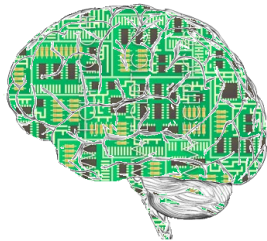
John McCarthy, den kunstige intelligens' fader, definerer:

*“Artificial intelligence is the **science and engineering of making intelligent machines, especially intelligent computer programs.**”*

Problem: Utroligt mange forskellige former for intelligens, og på meget forskellige niveauer.

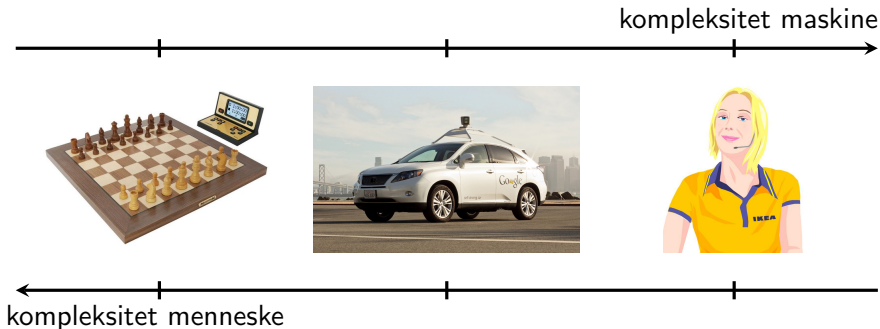

John McCarthy, 2006

Karakteristika ved kunstig intelligens-systemer i dag

- **Specialiserede systemer:** Løser veldefinerede, velafgrænsede problemer.
- **Revolutionen skyldes i høj grad beregningskraft og data:** mere end udvikling af nye metoder med højere kognitive evner.

To hovedparadigmer i kunstig intelligens

Det symbolske paradigme (1950–): Simulerer menneskelig symbolsk, sproglig, bevidst ræsonnering. Søgning, planlægning, logisk ræsonnering. **Eks:** skakcomputer.

robust, forudsigelig, forklarlig

nøje afgrænsede evner

fleksibel, læring

aldrig 100% forudsigelig/fejlfri

Det subsymbolske paradigme (1980–): Simulerer de fundamentale fysiske processer i den menneskelige hjerne. Neurale netværk. **Eks:** billedgenkendelse.

symbolsk

subsymbolsk

Lidt subsymbolisk magi...

(Liu et al.: Unsupervised Image-to-Image Translation Networks, NIPS 2017)

Asociale hospitalsrobotter

Frustrerede brugere af hospitalsrobotter i USA:

- *"I'm on the phone! If you say 'TUG has arrived' one more time I'm going to kick you in your camera."*
- *"It doesn't have the manners we teach our children. I find it insulting that I stand out of the way for patients... but it just barrels right on."*

TUG hospitalsrobot

(Colin Barras, New Scientist, vol. 2738, 2009)

Test af Aida (Amelia), SEB

Dialog mellem mig og Aida på SEBs hjemmeside, 29. maj 2017:

Thomas: Hur öppnar jeg ett konto?

Aida (Amelia): Är du kund hos oss sedan tidigare?

Thomas: Nej.

Aida: För at skaffa Privatkonto behöver du vara kund i SEB. Vill du at jeg guidar dig?

Thomas: Ja tak.

Aida: För att kunne hitta den enklaste løsningen for dig behöver jeg stille några frågor. Är du over 18 år?

Thomas: Ja.

Aida: Kan du legitimere dig med mobilt BankID?

Thomas: Jag är från Danmark.

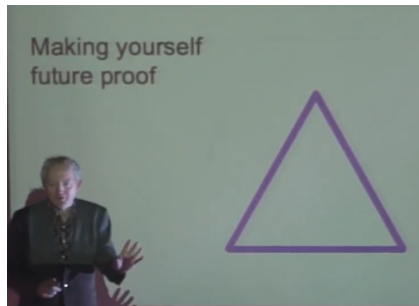
Aida: Jag förstår inte riktigt vad du vill ha hjælp med, men formulera dig gärna på ett annat sätt.

De 3 sværeste problemer i kunstig intelligens

Carl Frey, 20. april 2017
Koldingfjord, Kolding

Toby Walsh, 18. marts 2017
Science & Cocktails, København

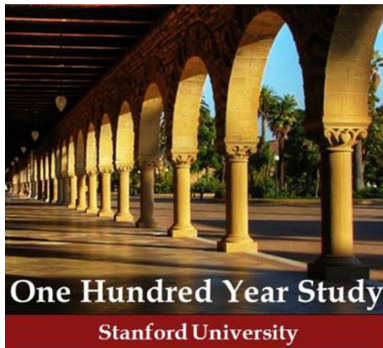
Begge har **social intelligens** blandt de 3 menneskelige kognitive evner som er sværest at simulere i en computer eller robot.

Social intelligens: Evnen til at forstå andre og den sociale kontekst effektivt og dermed være i stand til at interagere succesfuldt med andre.

Kunstig intelligens, mennesker og tillid

*AI technologies already pervade our lives. As they become a central force in society, the field is shifting from simply building systems that are intelligent to building intelligent systems that are **human-aware and trustworthy**.*

(Min fremhævning)

(One Hundred Year Study on AI: 2015–2016, Stanford University, 6. september 2016)

Tillid og forklarlighed

Hvornår har vi tillid til de **beslutninger**, **forudsigelser** eller **klassifikationer** et kunstig intelligens-system foretager:

1. Når systemet **aldrig tager fejl?**
2. Når systemet **meget sjældent tager fejl?**
3. Når systemet **for det meste ikke tager fejl**, men når det gør det, så kan det give en acceptabel og **forklarlig årsag** til at tage fejl.

Forklarlig kunstig intelligens (explainable AI)

- Uheld med førerløse biler og racistisk kunstig intelligens kræver mere **transparent** og **forklarlig** kunstig intelligens.
- Neurale netværk og maskinlæring (**subsymbolsk**) er naturligt **intransparente** (black box).
- Regelbaserede systemer (**symbolsk**) er naturligt **transparente**, men er ofte urealistiske at opbygge manuelt.
- Bedste nuværende bud er at **kombinere**: outputtet af maskinlæring (subsymbolsk) er regler og eksplicite modeller (symbolsk) som kan inspiceres, forklares til, forstås af og modificeres af mennesker. I tråd med DARPA's "Third wave of AI" og meget nuværende forskning hos bl.a. Google DeepMind.

Big Data-mantraet omkring "hvad, ikke hvorfor" (f.eks. Viktor Mayer-Schonberger and Kenneth Cukier: Big Data—A Revolution that will Transform how we Live, Work and Think) er udfordret når beslutninger tages af Big Data-algoritmer, og de påvirkede mennesker har **ret til forklaring** (jvf. GDPR).